

Ohjausryhmän kokous nro 3.

Aika	ti 22.8.2017 klo 10 -12.
Paikka	Kollegiosali P310, 3.krs, Metropolia amk, Bulevardi 31, Helsinki etäyhteys: https://connect.funet.fi/hb/
Paikalla	Harju Riikka, Metropolia Herranen-Haapaniemi Kati, STM/päärahoittaja Ihamäki Katja, Metropolia (etäyhteys) Kaisla Susanna, Apotti (etäyhteys) Kirmanen Tiina, Eksote, pj. Laasonen Kaisu, Saimaa AMK (etäyhteys) Leppänen Leena, Helsingin Diakonissalaitos HDL Liukko Eeva, Terveystieteiden tutkimuskeskus THL Pikkarainen Marita, Kainuu, varapj. Perälä Johanna, Sitra Pääskylä Esko, Kainuu Pösö Hanna, Vantaa Riihelä Päivi, Metropolia AMK (tekninen siht.) Rousu Sirkka, Metropolia AMK (esittelijä, siht.) Taimi Kaisa, Tampere
Poissa	Pirjo Hakkarainen, Perhehoitoliitto ry Kukkaniemi Petteri, Kehitysvammaisten palvelusäätio Laine Terhi, DIAK Lehtinen Pauliina, Kasvatus- ja perheneuvontaliitto Levonen Mari, Pori Nord Ulla, Me säätiö Paasikoski Marika, Hämeenlinna Parsons Annika, STM, valvoja Sinisalo Petri, Suomen lastensuojelun avohuollon toimijat Sulat ry

1. Puheenjohtaja Tiina Kirmanen avasi kokouksen, todettiin läsnäolevat ja hyväksyttiin asialista
2. Edellisen 27.3.2017 kokouksen muistio hyväksyttiin, työtilan kansiossa, ja yleisillä nettisivuilla
3. **Katsaus hankkeen ajankohtaistilanteeseen:**
 - asiakastyö on käynnistymässä kaikissa piloteissa alkusyksystä. Pilottien toimintasuunnitelmat julkaistu nettisivuille kunkin pilotin alisivulla.
 - keskusteltiin: tärkeää esimiesten tuki ja kannustus työntekijöille, HB tuo uutta osaamista ja otetta asiakastyöhön ja mahdollistaa asiakaslähtöisen toimintatavan, työntekijöiden keskinäinen tiedon jakaminen ja vertaistuki tärkeää, piloteissa toimiikin jo työntekijöiden HB-tiimejä, samoin HB-asiakkaiden vertaistiimien kokoamisesta on keskusteltu. Tärkeää, että nyt saataisiin HB-asiakastyö hyvin piloteissa käyntiin.
 - syksyn yhteiset hankeseminaarit: 1.9.; 21.9.; 17.11. -> nettisivuilla Tapahtumat. Tammikuulle 2018 siirretään aiemmin ilmoitettu 11.12. seminaari (hankkeen kokemukset ja ensimmäisen tiedonkeruun tulokset).

Opintomatkan toteutus: Skotlanti, tammikuu su 21.1.-23.1.2018 -ohjausryhmän jäsenet voivat halutessaan osallistua organisaationsa varoin, hankkeen kustannuksella jokaisesta pilotista yksi osallistuja, sekä projektihenkilöstöä. Ohjausryhmän jäsenten sitovat ilmoitukset osallistumishalukkuudesta Skotlantiin -> sirkalle tai päiville.

- arviointisuunnitelman mukaiset tutkimusluvut on saatu kaikilta piloteilta, tiedonkeruun sisältöä esim. kyselyt täsmennetty, pilotin lähtötilannetta peilaava kysely toteutui kesä-elokuussa, työpajat jokaisessa pilotissa 8.9-13.10. ajanjaksolla (palvelut ja asiakasprosessi-näkökulma/Metropolia). Diaesitys tiedonkeruusta löytyy työtilan kansioista
- 2. maksatushakemus ja seurantaraportti 1.1.-30.6.2017 valmistumassa: sanallinen seurantaraportti ja budjetin käytön yhteenvetotaulukot löytyvät työtilan kansioista
- viestintä: syksyllä erityisesti kansalais- ja asiakastiedotusta yhteistyössä pilottien ja niiden viestintäyksiköiden kanssa (paikallislehtiin artikkeleita, haastatteluja, organisaation sisäisiin lehtiin tietoa). Hanke on pyytänyt tarjouksia piirrosvideosta, jossa kuvataan asiakkaalle HB-asiakasprosessin eteneminen, tarjousten perusteella yhteistyö käynnistyy Tussitaikurit Oy:n kanssa. On tarkoitus myös ryhtyä julkaisemaan HB-asiakas-esimerkkejä nettisivuilla: millaisiin tarpeisiin, millainen HB-budjetti ja asiakkaan palvelut. Hanke-pääsivun alle on myös koottu erikseen tietoa asiakkaille, työntekijöille sekä organisaatioille ja palveluntuottajille. Sivusto on saanut hyvää palautetta, ja julkaisemme mielellään myös ohjausryhmän jäsenten blogeja, ja uutisia. Myös jokainen hankkeen yhteistyökumppani voisi esitellä sivustolla omia ajatuksiaan HB-mallista.

4. Lainsäädännön ja maakuntien sote- ja hb-pilottien valmistelusta

- kesäkuussa lähetettiin yhteistyöehdotus maakuntien sote-muutosjohtajille ja -viestintävastaaville: <http://henkilokohtainenbudjetointi.fi/uutiset/yhteistyoehdotus-maakuntien-sote-ja-hb-pilottien-valmistelijoille/>
 - a. Uusimaa 2019 kanssa toteutuu 21.9. seminaari
 - b. samoin Uusimaa2019 järjesti työkokouksen, jossa hankkeemme lisäksi mukana pääkaupunkiseudun kaupunkien edustajia ja STM:n valmistelijoita. Toinen työkokous toteutuu 23.10. Keskusteltiin HB-säännöksistä, HB-budjetin laskemisesta ja sen käyttömahdollisuuksista (mm.palveluntuottajakriteerit), yhteisöllisen tuen saamisen mahdollistamisesta, HB:n idea on kuitenkin toinen kuin palvelusetelin käyttö.
 - c. STM toivoi esimerkkikuvauksia asiakkaiden HB-ratkaisuista valmistelunsa tueksi.
- Jokaisessa hankepilotin maakunnassa on aikeita hakea HB-pilotteihin STM:n valtionavustusta. Eksote mm. jätti hakemuksen jo nyt kesällä päättyneessä ensimmäisessä haussa; valtionavustuskriteerit kuitenkin muuttuvat sen mukaan, millaisen lakiesityksen hallitus valmistelee, joten valtionavustuspilottien haku ja käynnistyminen siirtyy 2018 vuodelle. Hanke voi toimia maakuntien valmistelutyön kanssa yhteistyössä, pilottiemme HB-asiiantuntijoita onkin ollut jo maakuntien

valmistelutyössä mukana. Keski-Uudenmaan sote-pilotissa on nyt syksyllä käynnistymässä HB-pilotointi (sirkka esittelee parilla dialla 21.9. seminaarissa), muita vastaavia kehittämispilotteja ei ole meidän hankkeen lisäksi käynnissä.

- Helsinki on ilmoittanut halukkuutensa yhteistyöhön meidän hankkeen kanssa, erityisesti vammaispalvelut. Sirkka on yhteydessä heihin.
- Sitra on suunnittelemassa HB-seminaaria 13.10. - ohjelma valmisteilla, voimme markkinoida seminaaria ja toimia myös tarvittaessa muutoin yhteistyössä
- Keskustelu:
 - on hyvä saada kokemuksia eri asiakasryhmien HB-valinnoista. Jos tuleva lakiesitys rajaa edelleen HB:n valintamahdollisuuden vain vanhus- ja vammaispalveluja pitkäaikaisesti tarvitseville, voi hankkeemme tuoda tietoa miten HB soveltuisi myös muille asiakasryhmille ja varhaisemmassa tuen tarpeessa.
 - HB:n kriteereiden esim. palveluntuottajille, ei tulisi olla samanlaiset kuin palveluseteliä käytettäessä, esimerkiksi HB:ssä olisi tärkeää voida hyödyntää myös yhteisöllistä ja lähiverkoston tukea, ja se ei ole välttämättä tuotteistettua palveluntuottajan rekisterissä olevien tuottajien tuottamaa tukea.
 - Tavoite, että HB voisi toimia yksilöllisten tarpeiden mukaan joustavasti. Tärkeää saada tietoa edistääkö HB nimenomaan asiakaslähtöistä toiminta- ja työskulttuuria.
 - HB-malli voi avata ihan uudenlaisia tuen toteutumisen tapoja - kehittämishankkeessa voitava toimia innovatiivisesti yhteistyössä erilaisten tukea tarjoavien toimijoiden kanssa, vaikkapa asiakaskohtaisesti yritysten ja yhdistysten kanssa neuvotellen, mikä voi tuoda myös uudenlaista tieto-taitoa ja osaamista esimerkiksi asiakastyöntekijälle.
 - Tärkeää saada myös esimerkkejä miten eri piloteissa lasketaan asiakkaan budjetti. Työntekijöiden kustannustietoisuus myös kehittyy HB-budjettien myötä.
- Lakiryhmä: Marita, Eeva ja Sirkka kokoontui tämän ohjausryhmän kokouksen jälkeen:
 - **muistiinpanot tämän muistion lopussa**

5. Keskustelu muutostarpeista hankkeen syksyllä jätettävään uuteen rahoitushakemukseen

- sisällölliset muutostarpeet: hankkeen tasolla ei suuria muutostarpeita. Jos Helsinki haluaisi tulla mukaan hanketoimijaksi, keskusteltava millä ehdoin tämä olisi mahdollista (STM:n kanssa / ja hankeosapuolien kanssa). Osatoteuttajittain voi olla vähäisiä muutostarpeita, jotka voivat heijastua myös osatoteuttajan omaan budjettiin (esim. Kainuussa digialustan/omasote:n osalta HB:n kehittämistarpeet saattavat vaatia rahoitusta).
- budjetin muutostarpeet: Hankkeen tasolla keskusteltava, pitäisikö jokaisella pilotilla olla hankerahoituksella esim. osa-aikainen pilotin projektityöntekijä, tämä kasvattaisi hankkeen kokonaisbudjettia. Tällöin STM:ssä hakemus viedään

18.9.2017

heidän rakennerahastotyöryhmän arvioitavaksi, jos uusi hakemus ei kasvata kokonaisbudjettia, ei tällaista käsittelyä tarvita. Jos on tarpeen kasvattaa budjettia esim. kunkin pilotin osa-aikaisella (esim. 50 % työpanos) projektityöntekijällä, keskusteluun mukaan Kati Herranen-Haapaniemen lisäksi valvoja Annika Parsons`.

- Osatoteuttajat (AMK:t ja Kainuu) pohtivat pilottien kanssa muutostarpeet niin sisällön kuin budjetin osalta, ja nykyisen projektisuunnitelman muutostarpeet käsitellään seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa.
- Uusi hakemus jätettävissä sen jälkeen meidän aikataulun mukaisesti. Hankepääätös ja kokonaisbudjetti on tehty koko hankkeen ajalle, uudessa hakemuksessa päivitetään mahdolliset muutokset sekä tähän mennessä käytetty rahoitus.

6. Seuraavat ohjausryhmän kokoukset

- **to 16.11. klo 13, yhteinen lounas ennen kokousta klo 12.** - kalenterikutsu tulee ensin, ja lähempänä kokousta asialista. Ohjausryhmän täydentäminen asiakkaiden edustajalla, toivotaan ehdotuksia piloteilta, otetaan asia seuraavaan kokoukseen.
- seuraavana päivänä 17.11. on hankkeen yhteinen seminaari

Tiina Kirmanen

ohjausryhmän puheenjohtaja

Sirkka Rousu

projektipäällikkö, esittelijä

18.9.2017

Ohjausryhmän muodostaman lakityöryhmän tapaamisen muistiinpanot

Aika 22.8.2017 klo 13-14.30
Paikka Metropolia AMK, kollegiosali
Läsnä Marita Pikkarainen
Eeva Liukko
Sirkka Rousu
Esko Pääskylä

Ensimmäinen arviointiraportti 2018 alussa:

- kirjoitetaan lyhyt kuvaus olemassa olevasta lainsäädännöstä HB:n kannalta sekä hallituksen jo tuolloin saatavilla olevasta uudesta HE:n HB-säännöksistä
- voidaan yrittää jäsentää HB:n mahdollisuuksia ja edellytyksiä nelikenttä-kuvioon: asiakkaiden / työntekijöiden / talouden / palveluprosessien näkökulmista, suhteessa HB:n tavoitteeseen.
- asiakaslähtöisyys, itsemääräämisoikeus, osallisuus teemassa kuvataan miten hyvin nykyisin on onnistuttu vastaamaan näihin tarpeisiin (ja miten HB-malli voisi näitä parantaa)
- HB:n idea, tavoite ja tarkoitus kirjoitetaan raporttiin, ja suomalaisista kokemuksista lyhyesti, samoin pilottien HB-toimintamallit
- kommentoidaan johtopäätöksissä ja pohdinnoissa hankkeen HB-mallia ja hallituksen esityksessä olevia HB-säännöksiä
- HB:n mahdollisuuksia kuvataan myös tähän mennessä syntyneiden kokemusten ja käytännön asiakasesimerkkien avulla: millaisiin tarpeisiin, millaisia budjetteja ja millaisia palvelun ja tuen ratkaisuja asiakkaat ovat tehneet (monipuolistuuko palvelutarjonta). Ensimmäisessä raportissa asiakaskokemuksia on kuitenkin vasta vähän.
- tuettua päätöksentekoa koskevat säännösmuutokset eivät olleet 9.5. lakiesityksessä enää mukana (lausunnolla olleessa oli asiakas- ja potilaslakiin ehdotetut säännökset). Kuitenkin juuri hallituksen valitsemilla HB-asiakasryhmillä on todennäköisesti suurin tarve lähiohjaukseen, läheisten tukeen sekä omatyöntekijän apuun. Tältäkin osin hankkeen raportissa kannattaa kuvata HB-mallin valinneiden lähituen tarve ja hankkeen tavoitteet kehittää HB-avustajatoimintaa erilaisilla malleilla (mm. some-coutsaja). Tästäkin voitaisiin tehdä kuvio: erilaisen ja eritasoisen ohjauksen tarpeista (tietoa/infoa -> palveluohjausta -> lähiohjausta ...paljon ohjausta vaativat, vähän ohjausta vaativat), nähtiin että HB-asiakkaat eivät voi olla vain ammattilaisten ohjauksessa (pääpaino ollee tällöin asiakasprosessin ohjauksessa), vaan tarvitaan myös muuta rinnalla kulkevaa (pääpaino arjen ja elämänhallinnan lähiohjauksessa)
- hyödynnetään toki olemassa olevat raportit (Sitran, Tampereen jne.)

Vaikuttamistyö:

- pyritään vaikuttamaan hallituksen HB-säännösten valmisteluun (valinnanvapauslakityöryhmä jättää esityksensä lausunnolle marraskuun alussa),
- STM:n edustajia on mukana Uusimaa2019 kutsumassa toisessa työpajassa (ensimmäinen oli 3.8. jossa Sirkka mukana), tätä kautta voidaan vaikuttaa Sirkka selvittää, onko lakiryhmämme mahdollista tavata lainvalmistelijoita, hanke voisi tuoda tietoa myös siitä, millaista tietoa olemme keräämässä HB-kokemuksista, ja jota pitäisi monipuolisesti kerätä jatkossa myös valtakunnallisesti
- hankkeen kannattaa antaa lausunto lakiesityksestä kun tulee lausunnolle